nu plătescŭ încă de ajunsŭ fericirea de a fi iubitŭ de unŭ asemenea îngerŭ; — strigă elŭ cu transportŭ.

Și fără a maĭ perde unŭ momentŭ se grăbi a'ĭ respunde.

„*Multŭ iubita mea*,

„O, da, fiinţele acelea care se găsescŭ departe de aceĭ ce iubescŭ potŭ êncĕ se fie fericite, acésta o sciŭ acum prin mine ênsu-mĭ, căcĭ fericitŭ suntŭ în acestŭ momentŭ primindŭ drăgălașa ta epistolă și cetindŭ aceste cuvinte pline de cele maĭ tandre și espresive simţimênte, nepreţuite florĭ carĭ împrăștie împrejurulŭ lorŭ celŭ maĭ dulce și maĭ îmbătătorŭ dintre parfumurĭ, parfumulŭ amoruluĭ.

„Ḑiua de astă-ḑĭ este pentru mine uă ḑi de serbătóre. Pentru prima óră astă-ḑĭ, de când ne amŭ despărţitŭ, buza mea a zîmbitŭ cu unŭ adevăratŭ zîmbetŭ, ochiĭ meĭ aŭ scânteiatŭ de bucurie, inima 'mĭ-a tresăritŭ de fericire.

„Așa este; tu nu poţĭ spune suferinţele téle, precum nicĭ eŭ nu potŭ spune pe ale mele, căcĭ asemenea suferinţe cu câtŭ maĭ multŭ ne sdrobescŭ inima, cu atâtŭ maĭ puţinŭ le putemŭ descrie.

„Dér déca nu le putemŭ esprima le putemŭ ênsĕ înţelege, căcĭ inimele nóstre aŭ una și aceeașĭ bătae, nicĭ una din ele nu póte suferi singură; suferinţa ca și fericirea suntŭ de uă potrivă împărtășite de amêndouĕ.

„Vie și adâncă este suferinţa nóstră, déră mare și dulce este și amorulŭ nostru. Acésta trebuie sĕ ne mângâie în durerea nóstră și sĕ ne dea putere pentru a lupta. A suferi cine-va pentru cine iubește este uă suferinţă dulce, și cu atâtŭ maĭ multŭ când scie că nu este singurŭ care sufere. Sĕ suferim dér décă astŭ-fel este destinulŭ nostru; sĕ suferimŭ, ênsĕ sĕ ne iubimŭ.

„Mĕ întrebĭ cum trăiescŭ eŭ departe de tine. Cum trăiescŭ? Trăiescŭ cu singurătatea și cu suferința. Singura mea mulțumire astă-ḑĭ nu este de câtŭ sĕ mĕ isolezŭ câtŭ maĭ multŭ de acea lume despre care fără cuvêntŭ tu te ingrijescĭ; sĕ fugŭ de acele femeĭ de carĭ pe nedreptŭ tu te temĭ, și în fața cărora eŭ rĕmâiŭ fórte rece orĭ când din intêmplare le întâlnescŭ.

„Locurile cele maĭ ascunse sunt acelea pe carĭ eŭ le cautŭ pentru a putea în linisce sĕ'mĭ plângŭ durerea. Natura este confidenta amoruluĭ meŭ, și numaĭ eĭ îĭ încredințezŭ suferințele și cugetările mele.

„In miḑlocul eĭ trăiescŭ, întrebândŭ vêntulŭ décă suflarea sea a mângâiatŭ cum-va fruntea ta și décă 'mĭ aduce din acelŭ aerŭ pe care îlŭ respirĭ tu. Acolo întrebŭ paserile décă în sborulŭ lorŭ aŭ trecutŭ pe la tine și te-aŭ vĕḑutŭ. Acolo întrebŭ florile décă sciŭ ceva despre tine — sora lorŭ. — In fine acolo privescŭ și întrebŭ de tine stelele, și privindu-le cautŭ, în via lorŭ lucire, lucirea dulce a privirilorŭ téle. Iată cum trăiescŭ.

„Ce facŭ? Mĕ gândescŭ la acele fericite ḑile în carĭ neîncetatŭ te vedeamŭ; când privirile téle langurόse, surîsulŭ tĕŭ fermecătorŭ, vocea ta dulce mergeaŭ pênĕ în adândulŭ inimeĭ mele. Mĕ gândescŭ la acele nopțĭ deliciόse când din brațele téle îmĭ făceaĭ un leagănŭ, iar din sênulŭ tĕŭ unŭ căpătêiŭ pentru capulŭ meŭ amețitŭ de transportulŭ fericireĭ...

„Ce s'aŭ făcutŭ óre acele ḑile, unde sunt acele nopțĭ? Aŭ peritŭ precum pierŭ stelele la ivirea sόreluĭ! Unde sunt acele transporturĭ? Ce s'a făcutŭ fericirea nόstră? Transporturile s'aŭ prefăcut în lacrimĭ, iar fericirea în suferință!

„Gândescŭ și gândurile mĕ rătăcescŭ... Dupĕ ce am

fostŭ atâtŭ de fericitŭ, dupĕ ce am trăitŭ lângă tine, sĕ mĕ vĕd acum singurŭ... O! mĕ temŭ sĕ nu înnebunescŭ!

„Și tu care te temĭ sĕ nu te uitŭ! O, Eleno! cum aĭ pututŭ sĕ te oprescĭ la o asemenea idee? Sĕ te uitŭ! Dérŭ dacă aș voi chiar sĕ te uit credĭ tu că ar fi cu putință?

„O, nu! imaginea ta este foarte vie în inima mea, surîsulŭ tĕŭ, privirile tale, vocea ta suntŭ destulŭ de adâncŭ săpate în sufletulŭ meŭ, în câtŭ sĕ nu te potŭ uita. Când sórele va uita sĕ rĕsară, când pămêntulŭ va uita sĕ se învârtéscă, când florile vor uita sĕ înfloréscă, când paserile vorŭ uita se cânte; atuncĭ, numaĭ atuncĭ voiŭ putea sĕ te uit eŭ!

„Téma ta adaogă încĕ la suferința mea. Fiĭ liniștită, iubita mea, că nicĭ o dată n'are sĕ vie acelŭ timpŭ în care sĕ înceteză de a'țĭ maĭ scrie, ceia-ce arŭ însemna că nu te maĭ iubescŭ.

„Dérŭ pentru că și eŭ ca și tine nu așŭ primi ca sĕ fiŭ iubitŭ de milă, că maĭ bine așŭ prefera sĕ mi se dea lovitura de moarte de câtŭ sĕ fiŭ amăgitŭ, primescŭ condițiunea, ca orĭ-care din noĭ va înceta de a maĭ scrie sĕ fie acésta ca o mărturisire că inima sa a încetatŭ de a maĭ iubi.

„Facă cerulŭ ca acéstă durere sĕ nu lovéscă pe nicĭ unulŭ din noĭ amêndouĭ!

„E destulŭ, și prea multŭ încă, trista și durerósa nóstră posițiune de a trăi departe unulŭ de altulŭ, pentru ca sĕ nu maĭ fie și îndoiala care sĕ adaoge la suferința nóstră.

„Ia aminte că ceea ce sdrobește cu desĕvêrșire inima nu este despărțirea, ci îndoiala... Gonesce déră departe de tine acéstă idee greșită și nerațională, acéstă în-

doială rătăcită și rătăcitóre,... gonește-o, căci altŭ-felŭ va fi o nenorocire pentru amêndouĭ!...

„Sĕ fiĭ sigură că nicĭ distanța care ne desparte, nicĭ timpulŭ care va trece pênĕ sĕ ne întâlnimŭ, nu va putea face, nu sĕ te uitŭ, dar nicĭ chiarŭ sĕ slăbéscă amorulŭ meŭ pentru tine.

„Suntŭ destulŭ de nenorocitŭ neputând face fericirea nóstră... Nu am nimic, nimicŭ de câtŭ inima ênsĕ ea este atâtŭ de multŭ plină de amorulŭ teŭ, în câtŭ sĕ nu maĭ fie posibilŭ ca sĕ se pótă strecura într'ênsa vr'unŭ altŭ simțimêntŭ...

„Tu, și numaĭ tu eștĭ totŭ-d'a-una presinte înaintea ochilorŭ meĭ, iarŭ cugetările mele nu aŭ de câtŭ unŭ punctŭ pe care se fixédă și împrejurulŭ căruia se învêrtește, acelŭ punctŭ este suvenirea timpuluĭ fericitŭ și a locurilorŭ bine-cuvêntate în carĭ amŭ trăitŭ cu tine.

„Când aĭ ști tu câtŭ suferŭ! Când aĭ cunóște cumŭ sufletulŭ meŭ arde de dorința de a te vedea, atuncĭ, aĭ înțelege câtŭ de mare fericire arŭ fi pentru mine, dacă tu aĭ priimi sĕ viŭ în acelŭ orașŭ — pe care îlŭ iubescŭ fără sĕ'l cunoscŭ — în care locueștĭ tu.

„Mĕ grăbescŭ sĕ terminŭ, multŭ iubita mea, căcĭ sciŭ prin mine însumĭ câtŭ de mare trebuie sĕ'țĭ fie nerăbdarea și dorința de a primi rĕspunsulŭ meŭ, și înțelegŭ cum fie-care minută ce trece este grea și costisitóre pentru aceĭ carĭ iubescŭ și ascept.

„Printre fie-care rêndurĭ din acéstă epistolă veĭ găsi cele maĭ ardĕtóre sĕrutărĭ depuse pentru tine, scumpă, dulce și multŭ iubită a inimeĭ mele."

Alexandru

XXXII

„*Multŭ iubitulŭ meŭ*,

„Câtŭ de mare bine 'mĭ-a făcutŭ epistola ta, și cumŭ s'a liniștitŭ inima mea prin acele cuvinte atâtŭ de expresive și pline de iubire, pe carĭ numaĭ unŭ sufletŭ mare și nobil ca alŭ tĕŭ, o inimă tandră și seriósă le póte simți și exprima! Ele aŭ fostŭ pentru mine aceea ce este isvorulŭ cu apă limpede și rece pentru călătorulŭ obositŭ și însetatŭ... Căcĭ orĭ-câtŭ de mare este credința mea în tine, nu amŭ putut ênsĕ opri îndoiala de a se strecura în inima mea.

„Ce vreĭ, iubitul meŭ, te iubescŭ prea multŭ și acésta este causa îngrijireĭ mele căcĭ, cu câtŭ suntemŭ de curagioșĭ și tarĭ pentru a înfruta orĭ-ce pericolŭ și a îndura orĭ-ce suferință atuncĭ cândŭ iubimŭ, cu atâtŭ suntemŭ de fricoșĭ și ne tememŭ chiarŭ de cele maĭ micĭ lucrurĭ carĭ arŭ putea sĕ ne răpéscă, séŭ sĕ slăbească amorulŭ ființeĭ care ne face sĕ trăim.

„Ițĭ mulțumescŭ déră din sufletŭ, iubitul meŭ, și 'țĭ suntŭ fórte recunoscătóre pentru acele cuvinte asigurătóre de carĭ avémŭ mare trebuință.

„Spune'mĭ, spune'mĭ câtŭ de multŭ și desŭ că mĕ iubescĭ, pentru ca sĕ potŭ avea puterea de a lupta cu suferința, și a resista doruluĭ de a te vedea, dorŭ care sub greutatea sa 'mĭ încovóie inima ca și corpulŭ!

„'Mĭ-a făcutŭ multŭ bine epistola ta, dérŭ în acelașŭ timpŭ ea m'a și sdrobitŭ vĕḑêndŭ cum ideea ta este că nu așŭ voi ca sĕ viĭ sĕ mĕ veḑĭ.

„O! iubitulŭ meŭ, dérŭ ce altă dorință așŭ avea eŭ, și cât de mare nu arŭ fi fericirea mea, când s'arŭ pu-

tea sĕ te vĕdŭ și sĕ te strângŭ la sênulŭ meŭ! Insĕ din nenorocire acésta nu este cu putință.

„'Țĭ-amŭ spus-o cândŭ eramŭ împreună, și 'țĭ-o repetŭ și acumŭ, că posițiunea caseĭ în care locuescŭ este astŭ-felŭ că nu ar fi cu putință, nu sĕ ne întâlnimŭ, déră nicĭ chiarŭ sĕ ne vedemŭ. Așa déră la ce altŭ arŭ servi venirea ta de câtŭ numaĭ de a mĕ compromite, — maĭ cu sémă în ochiĭ acelora carĭ aŭ deja bănuelĭ asupra noastră, — prin presența ta într'un orașŭ unde nicĭ o afacere nu te poate aduce.

„Și apoĭ suferința nu arŭ fi încă și maĭ mare pentru amênduoĭ, știindu-ne aprópe unulŭ de altulŭ și fără ca sĕ ne putemŭ vedea nicĭ întâlni.

„Te iubescŭ, te iubescŭ la nebunie, și credŭ că 'țĭ amŭ probat câtŭ de mare prețŭ puiŭ pe întâlnirile nóstre, și cum știŭ sĕ mĕ sarificŭ amoruluĭ tĕŭ, ênsĕ în acestŭ cazŭ sacrificiulŭ arŭ fi zadarnicŭ în ceeace privesce fericirea nóstră, dér compromițătorŭ pentru reputațiunea și onórea mea. Lumea la noĭ este fórte curiósă în câtŭ sĕ nu 'ĭ scape nimicŭ neobservatŭ, și îndestulŭ de rea pentru ca sĕ nu piardă ocasiunea de a'șĭ vărsa veninulŭ asupra nenorocitelorŭ ființe care iĭ arŭ cădea în ghiare.

„Sĕ ne resemnămŭ déră și sĕ ne încovoiemŭ dorințele sub apăsarea crudeĭ nóstre sórte.

„Ne avêndŭ nicĭ o putere, nu ne rămêne nimic altŭ de câtŭ ceea_ce aĭ zisŭ tu: sĕ suferimŭ, dar sĕ ne iubimŭ.

„A ne iubi și a spera este unŭ dreptŭ alŭ nostru pe care nimenĭ nu ni'l poate răpi.

„Suferŭ, dar în suferință chiar eŭ suntŭ fericită vĕdêndŭ cum inimile nóstre aŭ aceiașĭ mișcare și cumŭ amorulŭ face ca cugetările și privirile nóstre sĕ méргă alăturĭ unele cu altele și sĕ se întâlnéscă în aceleașĭ

locurĭ. Aceiaşĭ viaţă care o trăeştĭ tu, o trăesc şi eŭ. In Lună, Stele şi Sóre cautŭ, ca şi tine, sĕ întălnescŭ privirile tale.

„Adesea gândurile mĕ transportă atâtŭ de mult în câtŭ mĕ face se mĕ credŭ âncă în timpulŭ de fericire şi atuncĭ îţĭ deschidŭ braţele, începŭ sĕ-ţĭ vorbescŭ dérŭ... cândŭ mĕ trezescŭ din rătăcirea mea vĕdŭ că suntŭ singură şi că ceea-ce strângémŭ în braţele mele nu era de câtŭ umbra tea!...

„Veghiezŭ târḑiŭ nóptea, iarŭ dupĕ ce adormŭ tu escĭ nelipsitŭ şi neîncetatŭ cu mine. Câtŭ de fericită suntŭ în somnulŭ meŭ! Dérŭ vaĭ! câtŭ de multŭ suferŭ dupĕ ce mĕ deşteptŭ şi vĕd că nu era de câtŭ un visŭ!... Aşĭ dori ênsĕ ca acéstă suferinţă sĕ o potŭ avea în tóte nopţile.

„Aşĭ dori sĕ nu maĭ esiste ḑiua, sĕ nu maĭ fiă de câtŭ nópte, şi totŭ-d'auna sĕ am nnulŭ şi acelaşŭ visŭ.

„O! De ce nu este cu putinţă sĕ adormŭ pentru maĭ multe lunĭ şi sĕ nu mĕ desceptŭ de câtŭ atuncĭ cândŭ sĕ ne putemŭ iarăşĭ intălni...

„Iubesce-mĕ, iubitul meŭ, iubescemĕ căcĭ numaĭ amorulŭ tĕŭ este care mĕ maĭ póte ţine cu viaţă."

Elena.

XXXIII

Corespondenţa între Alexandru şi Elena urmă regulatŭ în timpŭ de treĭ lunĭ; şi nu era epistolă prin care dênşiĭ sĕ nu'şĭ exprime aceléşĭ simţimênte tandre şi viĭ, aceléşĭ suferinţe de a fi condemnaţĭ sĕ trăiască departe unulŭ de altulŭ, aceléşĭ dorinţe de a se vedea şi intâlni.

Cu toate astea fără ca sĕ fiă nimicŭ, care sĕ le umbréscă amorulŭ, nimicŭ care sĕ prevestéscă vre-uă

furtună pentru inimele lorŭ, de uă dată Elena încetă de a maĭ scrie.

Intristarea luĭ Alexandru era mare vĕḑêndŭ că trecuse treĭ ḑile peste aceea în care regulatŭ primea rĕspunsulŭ eĭ.

Acea întristare se transformă într'o ingrjiire seriósă, după optŭ ḑile de o așteptare ḑadarnică; iarŭ după două săptămânĭ elŭ era cu desĕvêrșire desperatŭ.

Nu scia ce sĕ créḑă, căcĭ nu'ĭ venea și nicĭ puté sĕ se oprésca la ideia că Elena a încetatŭ de a'ĭ maĭ scrie pentru că și inima eĭ a încetatŭ de alŭ iubi.

— Nu este cu putinţă, îșĭ ḑicea elŭ, ca Elena sĕ nu mĕ maĭ iubească, sĕ uite și sĕ se schimbe așa de curêndŭ.... Cu tóte astea ce însemnéḑă tăcerea eĭ? Este ea óre bolnavă? Dérŭ déca așa arŭ fi n'arŭ fi trebuitŭ sĕ 'mĭ scrie câte-va cuvinte pentru a mĕ face sĕ sciŭ?... Sĕ fiă atâtŭ de greŭ bolnavă în câtŭ sĕ nu pótă scrie, acésta nu se póte admite că s'a putută întâmpla de uă dată, la momentŭ;... și în totŭ casulŭ âncă arŭ fi trebuitŭ sĕ róge pe amica eĭ ca sĕ mĕ încunosciinţeze pentru a nu mĕ lăsa la prada celorŭ maĭ grozave torture, maĭ cu sémă cândŭ scie că între noĭ există uă convenţiune după care tăcerea unuia cată sĕ fiă uă lovitură de mórte pentru celŭ-l'altŭ.

O! De sigurŭ ea nu mĕ maĭ iubește! Sĕ fie cu putinţă! O! Dumneḑeulŭ meŭ, mintea'mĭ se rătăcește... Nu potŭ sĕ credŭ că ea a putut sĕ se schimbe așa de curând... Și cu toate astea îndoială nu maĭ póte fi.

O femeĭ, femeĭ! câtŭ de multŭ arătaţĭ și câtŭ de puţinŭ preţuiţĭ!...

In prada celeĭ maĭ marĭ disperărĭ și frământatŭ de cele maĭ grele și maĭ amare îndoelĭ, elŭ se hotărâ sĕ maĭ facă uă încercare, și astŭ-felŭ îĭ scrise următórea epistolă:

„Ce însemnéză tăcerea ta? Pentru ce aĭ încetatŭ de a 'mĭ scrie? Sĕ fie óre adevĕratŭ că nu mĕ maĭ iubeștĭ? Sĕ fie cu putință ca tu sĕ mĕ fi uitatŭ deja?

„Sĕ mĕ uițĭ așa de curândŭ! Tu, pe care te credém uă femeie seriósă, unŭ suflet nobilŭ, uă inimă sinceră și devotată! Tu, care prin epistolele téle pline de cele maĭ tandre simțimênte, îmĭ vorbeștĭ de amorulŭ tĕŭ mare și seriosŭ! Tu care, abia suntŭ câte-va ḑile de cândŭ prin cea din urmă epistolă mĕ asigureḑĭ despre eternulŭ tĕŭ amorŭ!

„Ce s'aŭ făcutŭ óre acele cuvinte prin carĭ mĕ făcéĭ sĕ credŭ că tu nu aĭ de câtŭ forma uneĭ femeĭ, dérŭ că în realitate eștĭ unŭ îngerŭ! Ce s'aŭ făcutŭ? Uitate totŭ atâtŭ de iute pe câtŭ le-aĭ și pronunțatŭ!...

„Dérŭ ce felŭ de femeie eștĭ tu déca atâtŭ de iute 'țĭ schimbĭ simțimêntele?

„Cum așŭ putea sĕ te calificŭ? Ce nume arŭ trebui sĕ 'țĭ daŭ?

„Sĕ fie cu putință ca eŭ sĕ mĕ fi înșelatŭ atâtŭ de multŭ? Te-am crеḑutŭ unŭ îngerŭ și tu nu aĭ fostŭ de câtŭ unŭ demonŭ! ?...

„Dumneḑeulŭ meŭ, Dumneḑeulŭ meŭ, aceste gândirĭ mĕ facŭ sĕ 'mĭ pierdŭ mințele...

. . . .

„Dérŭ este cu neputință sĕ credŭ că m'amŭ pututŭ înșela atâtŭ de multŭ!.. Insă décă cu neputință este ca tu sĕ fi încetatŭ de a mĕ iubi, la ce așĭ putea sĕ atribuĭ tăcerea ta?

„Nu știŭ sĕ fi greșitŭ cu nimicŭ înaintea ta, nu am făcutŭ nimicŭ pentru ca sĕ te poțĭ supăra pe mine, și chiarŭ când aĭ avea ceva contra mea, nu arŭ trebui óre sĕ 'mĭ-o spuĭ? Nicĭ uă dată nu se póte condemna cine-va, fără a i se spune pentru ce

este acuzatŭ, şi maĭ 'nainte de a i se da dreptulŭ sĕ se apere.

„Pentru cea din urmă óră te rogŭ, te conjurŭ în numele amoruluĭ meŭ pentru tine, în numele aceluĭ timpŭ fericitŭ care amŭ trăitŭ împreună, în numele a totŭ ce aĭ maĭ scumpŭ, în fine în numele acestorŭ marĭ şi nemeritate suferinţe carĭ mi se adaogŭ prin tăcerea ta, scriemĭ câte-va cuvinte pentru a'mĭ spune causa schimbăreĭ tale atâtŭ de iute şi neaşteptate.

„Orĭ care arŭ fi adevĕrulŭ, chiarŭ cândŭ elŭ arŭ trebui sĕ 'mĭ dea cea maĭ teribilă lovitură, îlŭ preferŭ acesteĭ oribile şi crudă incertitudine care îmĭ róde sufletul şi îmĭ sfâşie inima."

XXXIV

Ḑilele ca şi nopţile — de şi fórte lungĭ, triste şi dureróse pentru Alexandru, — treceaŭ una dupĕ alta fără ca sĕ aducă vre o schimbare care sĕ îndulcéscă amărâtuluĭ sĕŭ sufletŭ, fără ca sĕ resplătéscă zadarnica şi cruda luĭ aşteptare.

Elŭ maĭ scrisese Eleneĭ încă uă epistolă ênsĕ şi acésta avu aceeaşĭ tristă sórtă ca şi cele-l'alte. Tăcerea, cruda tăcere era singura care respundea la amara sa asceptare, la cumplita luĭ suferinţă.

— Induoiala nu maĭ póte fi posibilă, exclamă elŭ cu descurajare şi desperare. Pênĕ astă-ḑĭ am speratŭ încă, căcĭ credeam că póte epistolele mele se vorŭ fi rătăcitŭ şi astŭ-felŭ nu le-a pututŭ primi, acum ênsĕ dupĕ ce ambele şi ultimele mele epistole i le-am trimisŭ recomandate, şi dupĕ ce prin mine ênsu'mĭ m'am asiguratŭ că ele aŭ fostŭ primite, a maĭ spera încă arŭ fi uă nebunie, a maĭ aştepta arŭ fi uă naivitate, a mĕ maĭ înduoi arŭ fi o stupiditate....

„O! în cine m'așŭ maĭ putea încrede d'acum înainte décă uă ființă ca Elena a pututŭ sĕ ascundă, sub uă espresiune atâtŭ de îngerééscă, cea maĭ mare infamie, cea maĭ desăvêrșită perfidie!

„Câtă prefăcĕtorie și ce nerușinare pentru ca sĕ cuteze a 'mĭ minți atâtŭ de multŭ și a întrebuința în epistolele eĭ espresiunĭ atâtŭ de viĭ și pline de amorŭ, în câtŭ sĕ facă a se crede că nu arŭ esista uă a doua ființă care sĕ iubéscă și sĕ sufere ca dênsa!

„Ea a mințitŭ prin prima sa epistolă chiarŭ, și acum înțelegŭ care 'ĭ a fostŭ scopulŭ când 'mĭ a ḑisŭ ca sĕ încetezŭ de a 'ĭ maĭ scrie, atuncĭ când nu voiŭ maĭ iubi-o. Infama, ea mĕ pregătea la cea ce avea sĕ facă în curêndŭ, căcĭ știa bine că nu mĕ iubește...

„Eĭ bine, mĕ voiŭ sdrobi dérŭ mĕ voiŭ sili a nu o maĭ iubi; voiŭ căuta sĕ o uitŭ, și la acésta mĕ va ajuta perfidia eĭ.

„Voiŭ uita-o da, și nu voiŭ maĭ iubi-o, ênsĕ voiŭ dispreţui-o astŭ-felŭ după cum merită.

Cu caracterulŭ sĕŭ hotărâtŭ, cu sufletulŭ revoltatŭ de perfidia Eleneĭ, și cu inima sdrobită, nu numaĭ prin pierderea unuĭ amorŭ atâtŭ de mare și sacru pentru dênsulŭ, dérŭ maĭ cu sémă vĕḑêndŭ cum a luat în seriosŭ, a uitatŭ și a sacrificatŭ pe tóte acele femeĭ — carĭ 'ĭ aŭ făcutŭ viéța dulce pênĕ aci, — pentru uă ființă atâtŭ de prefăcută, Alexandru se aruncă cu multă furie în viéța sa de maĭ 'nainte.

Décă pênĕ a nu cunósce și a iubi pe Elena, variaţiunea 'lŭ făcea sĕ tréca din brațe în brațe, neputêndŭ afla lêngĕ femeĭ de câtŭ plăcerile trecĕtóre ale capriciuluĭ, de astă dată nu maĭ era nicĭ variațiunea, nicĭ plăcerile, ci unŭ delirŭ, uă bețic care 'lŭ făcea sĕ nu

maĭ pótă deosebi meritele, nicĭ sĕ preţuiască sacrificiile şi silinţele ce făcéŭ femeile lêngĕ carĭ elŭ se ducea cu gura plină de cuvinte amăgitóre, dérŭ cu inima gólă de orĭ ce simţimente pentru ele.

Nicĭ una dintr'ênsele nu era la care elŭ sĕ ţie maĭ multŭ de câtŭ la cele-l'alte; le înşela de o potrivă pe tóte. Le înşela, ênsĕ fără voinţă, căcĭ dênsulŭ era de bună credinţă ducându-se lêngĕ ele.

Elŭ nu numaĭ că doria sĕ iubéscă, dérŭ credea chiar aceea ce le spune, şi era fórte sincerŭ în acele momente. Déca le înşela, şi daca era uă suferinţă pentru ele vĕḑêndu-se înşelate, nu maĭ puţinŭ suferea elŭ atâtŭ pentru suferinţele ce pricinuia câtŭ şi pentru că vedea cum s'a înşelatŭ chiar elŭ ênsuşĭ creḑêndŭ că arŭ putea sĕ iubéscă.

Le înşela, déră celŭ puţinŭ se silea din tóte puterile sĕ acopere goliciunea inimeĭ sale şi sĕ ascunḑă de fie-care în parte relaţiunile cu cele-l'alte. Aceste silinţe 'lŭ făceaŭ sĕ sufere multŭ, ênsĕ celŭ puţinŭ scutea de suferinţe, pe câtŭ putinţă erea, pe acele fiinţe nevinovate.

Acestŭ vîrtejŭ, acéstă beţie ţinu maĭ multe lunĭ, în care timpŭ setea de a varia, creştea din ce în ce maĭ multŭ cu câtŭ vedea cum zadarnice eraŭ silinţele sale de a uita pe Elena, a căreĭ imagine, alŭ căreĭ suvenirŭ 'lŭ urmărea ne încetatŭ chiar în braţele acelorŭ femeĭ lêngĕ carĭ elŭ căuta unŭ refugiŭ.

Décă dupĕ întórcerea sa de la băĭ şi în totŭ timpulŭ câtŭ s'a creḑutŭ iubitŭ de Elena, Alexandru fugea de lume, ocolea orĭ-ce ocasiune de petrecere, şi maĭ cu sémă fugea de adunările sgomotóse; acum, cu totulŭ din contra, cauta lumea, alerga dupĕ petrecerĭ, şi nu lăsa sĕ 'ĭ scape nicĭ adunărĭ, nicĭ balurĭ, nimicŭ

în fine din ceca ce 'ĭ făcea viéța plăcută maĭ 'nainte de a cunósce pe Elena.

Orĭ câtŭ de seriosŭ arŭ fi amorulŭ, orĭ câtŭ de mare și viă simțirea, nu potŭ sĕ resiste timpuluĭ și depărtăreĭ pentru ca sĕ păstreze totŭ-d'auna aceiașĭ tărie și aceiașĭ vioiciune chiar atuncĭ când acea simțire este hrănită, când acel amorŭ este împărtășitŭ; Ele trebue sĕ slăbéscă din ce în ce pênĕ cândŭ în cele din urmă sĕ nu maĭ rĕmâe de câtŭ uă suvenire, de câtŭ uă umbră; așa este regulată natura ca nimicŭ sĕ nu pótă dura pentru eternitate.

Astŭ-felŭ Alexandru cu tótă seriositatea amoruluĭ sĕŭ, cu tótă vioiciunea simțireĭ séle pentru Elena, trebuia sĕ sfêrșéscă prin a intra în regula natureĭ cu atâtŭ maĭ curênd și cu atâtŭ maĭ multŭ cu câtŭ nicĭ amorulŭ sĕŭ era împărtășitŭ, nicĭ simțirea sa era hrănită. Dérŭ cu tóte astea elŭ âncă o iubia în destulŭ de multŭ pentru ca sĕ nu 'șĭ pótă lipi inima de o altă femee. Din ce în ce ênsĕ imagina Eleneĭ, atâtŭ de vie în inima luĭ, începea sĕ 'șĭ piardă culorile, iarŭ dulcéța expresiuneĭ eĭ sĕ dispară.

Silințele luĭ eraŭ totŭ atâtŭ de marĭ precum 'ĭ era și revolta contra sa ênsușĭ vĕḑêndŭ că nu o póte uita atâtŭ de curêndŭ pe câtŭ dorea, și pe câtŭ merită dênsa.

XXXV

Balurile mascate, atâtŭ de multŭ însuflețite pe acelŭ timpŭ, începuseră a interesa pe Alexandru. Vĕlul întristăreĭ, care 'ĭ acoperea fruntea, acum sĕ subțiase cu totulŭ. Zâmbetulŭ începuse sĕ înfloréscă iarășĭ pe buzele séle; privirile luĭ 'șĭ redobândeaŭ și vioiciunea și mișcarea lorŭ de maĭ 'nainte. Uă melancolie ênsĕ

rĕmăsese întipărită în tóte trăsurile figureĭ séle, dérŭ acésta 'lŭ făcea sĕ câştige şi maĭ multŭ lêngĕ femeile de carĭ se apropia.

La unulŭ din cele din urmă balurĭ mascate Alexandru întâlni pe Maria. Eĭ petrecură tótă séra împreună; şi suvenirea impresiunelorŭ ce dênsa 'ĭ lăsase, şi carĭ atâtŭ de multŭ 'lŭ atinseseră atuncĭ, 'lŭ făcea sĕ simţă lêngĕ ea o mulţumire pe care inima sa nu o maĭ aflase lêngĕ nicĭ o femee de cândŭ numaĭ era iubitŭ de Elena.

Dênşiĭ se maĭ întâlniră încă, şi din ce în ce simpatia care se manifestase între eĭ în timpul călătorieĭ, începea acum sĕ se transforme într'unŭ acordŭ alŭ sufletelorŭ lorŭ impresionabile, într'o armonie a inimilorŭ lorŭ simţitóre.

Aceste întâlnirĭ, acéstă apropiere între Maria şi Alexandru, făcură ca ranele inimeĭ luĭ sĕ fie aprópe închise.

Amorul sĕŭ pentru Elena începea a nu maĭ fi de câtŭ o suvenire, dérŭ o suvenire amară pe care se silea din tóte puterile sĕ o gonéscă câtŭ maĭ departe de dênsulŭ; căcĭ cu câtŭ ne place sĕ ne amintim — orĭ câtŭ de multŭ acésta; ne face sĕ suferimŭ, — de fiinţa ce am iubitŭ, şi pe care numaĭ vre-o împrejurare a smulsŭ din braţele nóstre, unŭ ce independentŭ de voinţa nóstră şi a eĭ a sdrobitŭ amorulŭ care ne lega inimele, cu atâtŭ ne displace, ne revoltă chiarŭ, cândŭ gândirea ne aminteşte despre o fiinţă nedemnă care a resplătitŭ prin perfidie încrederea ce inima nóstră 'şĭ-a pusŭ ints'ênsa.

Acésta era situaţiunea luĭ Alexandru când într'o diminéţa a celeĭ din urmă ḑi a luneĭ luĭ Martie, elŭ fu desceptat din somnŭ pentru a subscrie de primirea uneĭ epistole.

Elŭ o examină și vĕḑu că pórtă acelașĭ timbru poștalŭ ca și cele ce 'ĭ trimisese Elena; scrierea ênsĕ îĭ era necunoscută.

Emoționatŭ totŭ atâtŭ de multŭ pe câtŭ era și de surprinsŭ, elŭ se grăbi a o deschide.

„*Domnule.*

„Nu vĕ cunoscŭ personalŭ, precum nicĭ d-v. mĕ cunósceţĭ pe mine. Nu ne-amŭ vĕḑutŭ nicĭ o dată și facă ceriulŭ ca nicĭ sĕ ne întâlnimŭ vre uă dată, căcĭ nu aș avea puterea sĕ suportŭ rĕulŭ care 'mĭ-arŭ face vederea d-v.

„O! destinul omenireĭ este fórte curiosŭ și fantasticŭ! Nu ne cunóscemŭ și cu tóte astea destinul meŭ a fostŭ ca sĕ mĕ amestecŭ și sĕ jocŭ unŭ rolŭ mare, tristŭ și durerosŭ în viaţa d-v.

„Mare și grea este sarcina care mĕ îndatoréḑă sĕ vĕ scriŭ, tristŭ și durerosŭ aceia ce amŭ sĕ vĕ spuiŭ, dérŭ neînlăturabilă și sfântă datoria ce 'mĭ este impusă.. Nu știŭ de unde și cum sĕ începŭ, dérŭ ceea ce știŭ este că trebuie sĕ o facŭ.

„Déca nu vĕ cunoscŭ persóna, vĕ cunoscŭ ênsĕ inima și amorulŭ ce... amorulŭ d-v. pentru... Elena.

„Ea 'mĭ-a vorbitŭ multŭ de d-v. 'mĭ-a spusŭ cele petrecute și 'mĭ-a citítŭ epistolele ce prin mijlocirea mea vĕ scriaţĭ.

„Printr'ênsa și prin acele epistole v'amŭ cunoscutŭ și v'amŭ înţelesŭ inima.

„Amŭ vĕḑutŭ câtŭ de marĭ și frumóse eraŭ simţimêntele d-v. pentru Elena și câtŭ de sincerŭ și seriosŭ amorulŭ care vĕ uneaŭ inimile, dérŭ m'amŭ întrebatŭ la ce sfârșitŭ póte sĕ ajungă elŭ.

„M'amŭ gânditŭ la viitorulŭ Eleneĭ, pe care d-v. nu i 'lŭ puteaţĭ face, și pe care dênsa și 'lŭ sfărâma

prin necontenitele respingerĭ a orĭ ce propunerĭ i se făceaŭ, atâtŭ era de orbită de nenorocitulŭ seŭ amor.

„Mi se sfâșia inima vĕḑêndŭ suferința eĭ de a trăi departe de d-vóstră și neputința de a-șĭ îndeplini arḑătórea dorință de a vĕ vedea. Și mi se sfâșia inima cu atêtŭ maĭ multŭ cu câtŭ mĕ gândeamŭ la ceea ce o ascéptă în viitorŭ atuncĭ cândŭ inima d-vóstră va înceta de a maĭ bate pentru dênsa, căcĭ nimicŭ nu póte fi eternŭ în acéstă lume, nimicŭ nu póte sĕ resiste timpuluĭ, maĭ cu sémă atuncĭ când despărțirea și depărtarea lasă unŭ locŭ liberŭ și spațiosŭ, în care vêrtejulŭ întêmplărilorŭ vine sĕ lovéscă prin puternica luĭ suflare în plăpândele nóstre inimĭ, maĭ cu osebire în acelea ale bărbaților...

„Preocupată de acéstă idee și îngrijată, cum amŭ spusŭ, de viitorulŭ eĭ, mĕ sileamŭ sĕ o fac a înțelege cât de mare este orbirea sa și ce urmărĭ triste are sĕ aibă. Dadarnice ênsĕ eraŭ tóte încercările mele de a o face sĕ renunțe la acestŭ nenorocitŭ amorŭ.

„Desnădăjduită de neisbutirea silințelorŭ mele m'am vĕḑutŭ nevoită sĕ alergŭ la un mijlocŭ infamŭ, dérŭ pe care în calitatea mea de amică mĕ credeamŭ în dreptŭ a'lŭ întrebuința. Ințelegeamŭ câtŭ de infamă este fapta mea, ênsĕ îmĭ dedeamŭ ca scuză intențiunea bună ce aveamŭ și sfârșitulŭ la care țintémŭ. Astŭ-felŭ m'amŭ hotărâtŭ sĕ ascundŭ epistolele ce veneaŭ de la d-v. făcêndŭ pe Elena sĕ creadă că ațĭ încetatŭ de a'ĭ maĭ scrie pentru că și inima d-v. a încetatŭ de a o maĭ iubi.

„A vĕ spune uimirea eĭ de a se vedea uitată așa de curênd, și suferințele inimeĭ séle sdrobită de atâta prefăcătorie din parte-vĕ, — căcĭ vĕ acuza de a o fi amăgitŭ vorbindu'ĭ cu atâta căldură de uă iubire pe care erațĭ departe de a o simți, — îmĭ este imbo-

sibilŭ. Suferința eĭ erea prea tare și decepțiunea prea mare pentru ca sĕ o pótă exprima dênsa, și cu atât maĭ puțin êncă sĕ o potŭ descrie eŭ. Scopul meŭ ênsĕ părea a fi atinsŭ și fapta mea infamă încoronată de succesŭ, căcĭ déca la începutŭ Elena a fostŭ indignată și revoltată de prefăcătoria d-v., maĭ în urmă ênsĕ ea se liniștise cu totulŭ și începuse sĕ vĕ uite și sĕ vĕ urască chiarŭ.

„Surprinsă de a o vedea atâtŭ de multŭ și așa de iute schimbată, și bănuindŭ că acea linisce arŭ putea sĕ fie prefăcută, încercamŭ necontenitŭ a'ĭ vorbi de d-v. pentru a vedea ce efectŭ îĭ face acésta, ea ênsĕ îmĭ respundea totŭ-d'auna cu multă indiferență; și din cuvintele séle puteam înțelege că cu câtŭ indignațiunea și revolta sea a fostŭ maĭ mare, cu atâtŭ inima eĭ a putută sĕ se răcéscă maĭ iute și sĕ înceteze de a maĭ iubi o ființă atâtŭ de perfidă.

„Pe fie-care ḑi răcéla și indiferența sea se făcea din ce în ce maĭ mare, pênĕ cândŭ în cele din urmă nu maĭ primia nicĭ cum sĕ 'ĭ maĭ vorbescŭ de d-v., ḑicându'mĭ că o blesează chiarŭ amintirea despre uă persónă atâtŭ de nedemnă pentru o inimă seriósă și delicată.

„Nu eraŭ petrecerĭ, nu eraŭ baluri la care dênsa sĕ nu ia parte cu multă plăcere. Veselie, glume, cântece nimicŭ nu 'ĭ lipsea din ceea ce face pe cine-va a fi mulțumitŭ de viéța sea; în fine expresiunea fisionomieĭ și a ochilorŭ seĭ arătaŭ îndestulŭ că ea perduse orĭ-ce urmă a suferințeĭ séle, pênĕ și chiarŭ suvenirea amoruluĭ seŭ.

„Vĕḑênd-o astŭ-felŭ eramŭ fórte fericită de hotărârea ce luasemŭ, și mĕ felicitamŭ de mijloculŭ ce înrebuințasemŭ. Dérŭ vaĭ, cum m'amŭ înșelatŭ de multŭ în cre-

dinţele mele şi câtŭ de aspru amŭ fostŭ pedepsită pentru infamia mea!

„După vre-uă două lunĭ de la încredinţarea eĭ că d-v. nu o iubiţĭ, din veselă ce era, Elena deveni de uă dată tristă şi abătută; şi în locŭ de a maĭ căuta plăcerile fugea câtŭ maĭ multŭ de lume, se isola şi nu 'ĭ plăcea să maĭ védă pe nimenĭ, nicĭ chiarŭ pe mine, amica şi confidenta sea.

„Décă o întrebamŭ despre causa schimbăreĭ séle, îmĭ respundea că nu are nimicŭ, dérŭ că de sigurŭ a căpătatŭ frigurĭ din multa obosélă a danţuluĭ şi răcéla la care s'a expusŭ prin balurĭ. Uă credeamŭ, căcĭ în adevĕr amŭ vĕḑut-o câtŭ de multŭ abuzase de plăcerea danţuluĭ şi cum sfîrşită de obosélă, înfierbêntată şi cu respiraţiunea înnecată se expunea la rĕcélă pentru a se maĭ putea linişti, ca în urmă sĕ reîncépă din noŭ.

„Vre o şése sĕptămânĭ a dus'o ast-felŭ pe picióre, pênĕ când, în cele din urmă, a căḑut la patŭ. Amŭ avut durerea sfăşietóre sĕ audŭ mediciĭ ḑicêndŭ că nu maĭ este nimicŭ posibilŭ pentru sciinţa lor, şi că Elena este uă fiinţă pierdută, a căreĭ viéţă se va stinge peste câte-va ḑile.

„Bóla mergea crescêndŭ cu uă iuţélă fórte mare şi corpulŭ sĕŭ se desfiinţase atât de multŭ în câtŭ nu maĭ era putinţă sĕ 'ĭ maĭ ḑică cine-va vre-unŭ cuvêntŭ de încurajare. Elena ênsĕ părea cu atâtŭ maĭ mulţumită cu câtŭ bóla înainta maĭ repede, cu câtŭ se simţea maĭ aprópe de sfîrşitŭ.

„Intr'uă séră, pe cândŭ mĕ aflam numaĭ eŭ singură lêngĕ patulŭ eĭ, vĕḑuĭ cum Elena de maĭ multe orĭ a voitŭ sĕ 'mĭ vorbéscă, dérŭ în momentulŭ de a începe se oprea; eŭ înţelegêndŭ că vrea a 'mĭ face uă mărturisire séŭ a 'mĭ recomanda împlinirea uneĭ do-

rinţe, o siliĭ şi o încurajaĭ ca sĕ vorbéscă. Atuncĭ dênsa îmĭ spuse că a voitŭ şi a căutatŭ sĕ ajungă în starea în care se găsesce.

— „Amŭ iubitŭ pe Alexandru la nebunie, îmĭ ḑise ea, şi cu tóte că imfamia şi perfidia luĭ 'mĭ-a lovitŭ prea tare inima, nu amŭ pututŭ ênsĕ sĕ înceteḑŭ de a'lŭ iubi. Veselia şi indiferenţa mea nu eraŭ de cât numaĭ prefăcĕtorie; natura mea mândră se revolta şi se ruşina de slăbiciunea inimeĭ mele, şi ast-felŭ îmĭ făceamŭ marĭ silinţe ca sĕ ascundŭ în mine acéstă slăbiciune, acestŭ amorŭ atâtŭ de mare, dérŭ atâtŭ de multŭ dispreţuitŭ, şi despre care amŭ avutŭ presimţirea chiar de la începutŭ că are sĕ 'mĭ fie fatalŭ.

„Veselia mea nu era de câtŭ uă mască, iarŭ plăcerile şi balurile dupĕ care alergamŭ, unŭ miḑlocŭ pentru a mĕ ameţi şi pentru a ajunge unde mĕ găsescŭ ca sĕ potŭ câtŭ maĭ curândŭ scăpa de suferinţa viă, care în ascunsŭ 'mĭ tortura inima, şi de trista şi durerósa mea viaţă.

„Iartă-mĕ déca m'amŭ ascunsŭ chiar de tine şi m'amŭ silitŭ sĕ te amăgescŭ prin prefăcĕtoria mea; o înţelegŭ, o recunoscŭ că nu trebuia sĕ o facŭ, ênsĕ o repetŭ, mândria mea a fostŭ atâtŭ de atinsă şi revoltată în câtŭ mă ruşinamŭ chiar de mine ênsu-mĭ vĕḑêndu-mĭ inima aşă de slabă.

„Amŭ remasŭ trăsnită de acéstă mărturisire a eĭ, gândindu-mĕ că eŭ şi numaĭ eŭ singură suntŭ cauza suferinţelorŭ carĭ aŭ torturatŭ inima şi a stinsŭ viaţa nenorociteĭ Elene.

„Nebună de durere şi de remuşcare îĭ făcuĭ mărturisirea infamieĭ mele; atuncĭ Elena remase uimită, şi ochiĭ eĭ, aprópe stinşĭ, se aprinseră de mânie privindu-mĕ.

„In urmă îşĭ întórse cu desgustŭ faţa de la mine

și cu unŭ gestŭ numaĭ, ca cum arŭ fi avutŭ gróză ca nu cumva mâna sea sĕ mĕ atingă chiar, îmĭ cerea sĕ mĕ depărtezŭ.

„Plângeamŭ și iĭ sărutamŭ mâinele rugând-o sĕ mĕ ierte, ea ênsĕ nu respundea nimicŭ, dér era fórte multŭ agitată; corpulŭ iĭ tresărea, sînulŭ i se bătea cu putere, și simțindu-se înecată se ridică pe pernă pentru ca sĕ pótă respira.

„Dupĕ câte-va momente de marĭ frământărĭ, lacrimile începură, din fericire, sĕ curgă, și atuncĭ simțindu-se maĭ liniscită îșĭ îndreptă ochiĭ asupra mea. Mĕ privi câtŭ-va în tăcere și urmândŭ a plânge; în urmă 'mĭ dise: — „Aĭ comisŭ uă faptă pe care calificând-o de crimă arŭ fi încă uă calificare prea slabă... Este adevĕratŭ că nu te-aĭ gânditŭ că uă sĕ aibă atâtŭ de grave și triste urmărĭ, și la acésta înțelegŭ că eŭ amŭ contribuitŭ fórte multŭ prin prefăcătoria mea. Este adevĕratŭ că aĭ avutŭ intențiunĭ bune cândŭ te-aĭ hotărâtŭ sĕ întrebuințedĭ acelŭ mijlocŭ... nenorocitŭ, dér cu tóte astea fapta nu merită a-țĭ fi ertată, și nu atât pentru suferințele ce 'mĭ-aĭ causatŭ mie, și pentru consecințele eĭ, dérŭ pentru că m'aĭ făcutŭ sĕ trecŭ în ochiĭ luĭ Alexandru de uă perfidă, de uă ființă nedemnă de amorulŭ sĕŭ." Ea se întrerupse câteva secunde pentru a'șĭ șterge sudórea de pe frunte, și în urmă continuă: — „Ițĭ iertŭ, dérŭ cu condițiunea ca sĕ-țĭ mărturisescĭ fapta luĭ Alexandru și sĕ-ĭ spuĭ cum eŭ nu amŭ încetatŭ de a'lŭ iubi chiar și în urmă după ce m'amŭ încredințatŭ, prin amăgire, că elŭ nu mĕ maĭ iubea.

„Țĭ-o jurŭ! iĭ strigaĭ eŭ cu vocea înecată de lacrimile disperăreĭ.

„Atunci îțĭ iertŭ, îmĭ dise ea luându'mĭ mâna. Și îțĭ iertŭ din tótă inima, căcĭ prin această mărturisire

mĕ facĭ sĕ ştiŭ că Alexandru m'a iubitŭ şi a fostŭ demnŭ de amorulŭ meŭ. Acéstă asigurare mĕ face multŭ sĕ suferŭ, ştiindŭ că numaĭ amŭ de câtŭ câte-va ḑile, póte chiar câte-va ore de viaţă; şi cu câtŭ pênĕ astă-ḑĭ îmĭ dorémŭ mórtea, cu atât acum aşŭ vrea sĕ trăiescŭ, ênsĕ este prea târḑiŭ!

„Cu tóte astea este uă mângăiere dulce, pentru ultimele mele momente, credinţa că Alexandru m'a iubitŭ şi că m'ar fi putut iubi tot-d'auna.

„Sigură de jurămêntulŭ ce 'mĭ-a făcutŭ, potŭ muri şi liniştită şi împăcată că dênsulŭ va păstra pentru mine uă suvenire dulce, de şi sdrobitóre, aflândŭ că nu amŭ încetatŭ nicĭ uă dată de a'lŭ iubi!...“

„Dupĕ douĕ ḑile viaţa Eleneĭ se stinse cu cele din urmă raḑe ale sóreluĭ; şi ultimele séle cuvinte înbrăţişându-mĕ aŭ fost, de a 'mĭ recomanda sĕ 'ţĭ spuĭ că te iubesce atât de multŭ, în câtŭ crede că amorulŭ sĕŭ pentru d-vóstră va trăi întrânsa chiar dupĕ ce viaţa îĭ va fi stinsă, că inima îĭ va rĕmânea caldă în corpulŭ sĕŭ îngheţatŭ.

„O! infamia mea este mare, érŭ crima ce amŭ comisŭ oribilă! Tare şi adâncă ênsĕ este şi suferinţa mea. Cu tóte astea, orĭ câtŭ de lungă îmĭ va fi vaiţa ea nu va fi în deajunsŭ pentru ca sĕ suferŭ atât pe cât meritŭ, şi nu voiŭ avea îndestule lacrime pentru a plânge suferinţele şi nenorocirile ce amŭ causatŭ...

„Elena, fiinţa pe care amŭ făcut-o atâtŭ sĕ sufere, şi a căreĭ inimă mare şi delicată amŭ sfâşiat-o bucăţică, cu bucăţică, floare pe care amŭ smuls-o atuncĭ când abia se formase şi începea sĕ împrăştie în juru-ĭ profumul sĕŭ îmbătătorŭ, Elena cu tóte astea m'a iertatŭ, dér d-v. ierta-mĕ-veţĭ óre?... O! daca aţĭ şti ceea ce am suferitŭ şi suferŭ, décă aţĭ cunósce

viața mea, atuncĭ de sigurŭ că m'ațĭ ierta, séŭ celŭ maĭ puțin m'ațĭ plânge."

Iată, iubițĭ lectorĭ, resultatulŭ la care se ajunge când cine-va voesce prin mijlóce violente sĕ smulgă din inimă unŭ amor tare înrădăcinatŭ.

Iată care este efectulŭ unuĭ devotamentŭ nesocotit și nepriceputŭ alŭ amicieĭ. Amica Eleneĭ a voitŭ sĕ'ĭ asigureze liniscea viitoruluĭ și nu a isbutitŭ de câtŭ sĕ'ĭ răpéscă fericirea presentuluĭ, a căutatŭ sĕ 'ĭ omóre inima pentru a 'ĭ scăpa corpulŭ și na a isbutitŭ de câtŭ sĕ 'ĭ omóre corpulŭ înainte de inimă.

. . . .

Câtŭ despre Alexandru, cu tóte că inima luĭ aprópe se răcise pentru Elena, nu maĭ puținŭ ênsĕ acéstă epistolă a fostŭ pentru dênsulŭ uă lovitură de trăsnet.

F I N E.

